

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

17 Maart.

FRANKRIJK.

PARIS, den 14den Maart.

Eergisteren zijn bij de kamer der afgevaardigden onderscheidene aanvragen tot credieten gedaan, onder anderen, door den minister van marine een crediet van 5,395,000 franken, tot vermeerdering van het getal stoombooten der militaire marine.

— Bij koninklijke ordonnantie is de gemeenteraad van Evreux dezer dagen ontbonden geworden.

— Men heeft hier tijdingen ontvangen van het overlijden van den regerenden hertog van Mecklenburg Schwerin, broeder der hertogin van Orleans. Het hof zal ter gelegenheid van dit overlijden voor elf dagen den rouw aannemen.

— Het kasteel van Malmaison, het voormalig zomerverblijf van Napoleon en Josephine, is andermaal in openbare veiling.

— De vermaarde schilder Horace Vernet, is door den koning tot kommandeur der orde van het legioen van eer benoemd geworden.

— Onder de boekwerken, die dezer dagen het licht hebben gezien, en aanleiding hebben gegeven tot opspraak, is geweest zekere roman van een jongen schrijver, met name Luchet, den titel voerende van *le nom de Famille*. Het openbaar ministerie heeft geoordeeld, dat in dit werk Godsdiens, zoo wel als zedelijkheid en maatschappelijke orde, op de gevaarlijkste wijs werden ondermijnd, en heeft den schrijver ter verantwoording geroepen. Bij de verdediging heeft 's mans advocaat zijne Godsdiensgevoelens willen uiteenzetten, doch de voorzitter heeft hem dit belet. De gezwoorenen hebben hem schuldig verklaard, en daarop is hij, zoo wel naar het wetten van 1822, als ten gevolge van de zogenaamde September-wetten van 1834, veroordeeld tot eene gevangenis van twee jaren en eene geldboete van duizend franken.

— De bestuurder van het tijdschrift *la Mode*, de heer Walsh, en de verantwoordelijke uitgever daarvan zijn den 12den Maart door de Parijssche correctionele regent tot drie en twee maanden gevangenisstraf en tot geldboeten van 3000 en 2000 franken veroordeeld, ter zake van pogingen, om door middel van vrijwillige inschrijvingen zich voor eene geldboete schadeloos te doen stellen, waartoe *la Mode* vroeger veroordeeld was.

— In den *Moniteur* vindt men de volgende merkwaardige bijzonderheden omtrent de nieuwe stad, die de Franschen, weinige jaren geleden, aan de golf van Bona, in hunne Afrikaansche bezitting, hebben beginnen aan te leggen: » Philippeville breidt zich van dag tot dag op eene verbazingwekkende wijze uit. Binnen acht maanden zijn daar meer dan 800 huizen gebouwd; de bevolking is in minder dan twee jaren van 1800 tot 6000 zielen gestegen. Drie jaren geleden, bedroeg de waardij van den invoer aldaar nog geene 800,000 franken; het volgende jaar klom zij tot twee millioen, en in 1841 is op dit punt voor niet minder dan 15 milioen ingevoerd. Er zijn aldaar, voor nagenoeg een milioen franken aan toelagen ontvangen, indien deze snelle vooruitgang zich blijft handhaven, zal Philippeville weldra eene der bloeiendste zeehavens van Algeria zijn. »

— Uit Toulon schrijft men van den 8sten Maart, dat de depôts der verschillende regementen, die zich in de Fransch-Afrikaansche bezittingen bevinden, weldra daarheen zullen worden overgescheept. Het linesschip *Marengo* en eenige stoomschepen zullen daartoe worden gebruikt. Men rekent, dat op die wijze de Fransche krijgsmagt in Algiers met 6 of 7000 man zal worden versterkt. Dit zijn wel meestal jonge troepen, maar die echter, naar men meent, in de zeeplaatsen gelegenheid zullen hebben, om zich aan het klimaat te gewennen en vervolgens met voordeel tot het voor goed ten einde brengen van den oorlog met *Abd-el-Kader* zullen kunnen worden gebruikt.

— Men heeft hier tijdingen uit Madrid tot den 7den Maart, op dat tijdstip scheen het nog onzeker of de koningin en de regent de plegtigheden der heilige week te Toledo zouden gaan bijwonen. Al wat betrekking had op de pauselijke allocutie had bij het gou-

vernement groote verbittering verwekt. Er waren bevelen gegeven om de verspreiding van zeker vlugschrift te weren, 't welk te Toulouse was gedrukt en waarin de beginselen en stellingen der pauselijke allocutie verdedigd worden. — De kamer der gedeputeerden had het gouvernement autorisatie gegeven om de belastingen op den bestaanden voet te blijven heffen. — De kamer toonde zich zeer ijverig om de onafhankelijkheid harer leden te verzekeren; zij had besloten genomen strekkende om de leden aan eene herkiezing te onderwerpen die, hetzij rangen, ambten of decoraties van het gouvernement aannamen.

Te Barcelona heeft de fransche consul bij den kapitein-generaal van Halen zich beklaagd over artikelen in het revolutionaire blad *el Constitucional*, welke hoonend waren voor zijnen soeverein, en de vervolging van de schrijvers of uitgevers gevorderd. Van Halen had deswege bij het gouvernement te Madrid om instructies gevraagd, en men was belangstellend naar de beslissing dezer zaak.

— Uit Bayonne schrijft men van den 8sten Maart, dat daar toen een bando of bevel was bekend geworden, hetwelk de generaal Rodil den 5den uit zijn hoofdkwartier Vittoria had uitgevaardigd. Dit stuk bewijst op nieuw, dat men in de noordelijke provincien van Spanje voor eenen nieuwen inval der naar Frankrijk uitgewekene Carlisten, of wel voor eenen opstand bevreesd is; terwijl hij tevens grond geeft tot het vermoeden, dat niet enkel in Katalonie, maar ook in de Baskische provincien, reeds weder gewapende opstandelingen rondzwerven. De generaal bepaalt, dat ieder gewapend persoon, die men ontmoeten zal, zonder dat hij een door de overheden aan de rust of grenzen afgeleverd pas bij zich heeft, voor een krijgstraad gebragt en doorgeschooten zal worden: aan ieder soldaat, nationale garde of gewoon ingezetene der Baskische provincien, die zich van eenen ron-selaar meester maakt, wordt een prijs van 500 realen toegezegd. Dezelfde belooning zal worden uitbetaald aan dengene, die een uitgewekene vatten zal, welke, al was het ook zonder wapenen, uit Frankrijk in de Baskische provincien mogt doordringen.

— Ter beurze van heden (14 Maart) waren genoteerd: 5 pCt. 117,50; 3 pCt. 80,60; Nap. r. 106,30; Spanje 25 1/2; Ned. 3 1/2 pCt. 53 drie achtste; Rom. L. 105 1/2.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Maart.

De beroemde geschiedschrijver en hoogleeraar te Göttingen, Dr. A. H. L. Heeren, is den 6den dezer in 82jarigen ouderdom overleden.

— De Nieuwe Groothertog van Mecklenburg-Schwerin, Frederik Franz, heeft een patent uitgevaardigd, waarin Z. K. H. kennis geeft, dat Hij, na het overlijden zijns Doorluchtigen Vaders, thans het bewind aanvaard heeft. Z. K. H. noodigt al zijne onderdanen uit, hem dezelfde liefde en getrouwheid te bewijzen, waarmede zij aan den overleden Vorst verknocht waren, gelijk Hij zich wederzijds verbindt, alle verplichtingen, hem als Groothertog opgelegd, stipt te zullen naleven. Voorts worden bij dit patent alle ambtenaren in hunne bedieningen bevestigd, terwijl Z. K. H., van hunne getrouwheid overtuigd, eene nieuwe eedsaflegging onnoodig acht.

— Uit Geneve meldt men van den 6den dat de grondslagen van het ontwerp eener nieuwe staats-regeling bekend zijn geworden. De gens dezelve, zal onder anderen, ieder ingezetene van Geneve (de bankroetiërs, bedeeden en dienstboden zelfs niet uitgezonderd), zodra hij een en twintig jaar bereikt heeft, kiezer wettig, en kiesbaar, indien hij leek is, met zijn 25ste jaar. Dien ten gevolge zal het getal der kiezers 12,000 op eene bevolking van minder dan 40,000 zielen zijn.

— De berigten uit Konstantinopel, van 16 Februarij, behelzen nieuwe verordeningen des Sultans, betreffende de heffing der belastingen in de provincien, alsmede omtrent de betaling van een hoofdgeld, waaraan de Raja's of niet Mohammedaansche onderdanen onderworpen

derworpen zijn. Voorts wordt als eene merkwaardige bijzonderheid gemeld, dat *Tahir-Pacha*, die thans aan het hoofd van het bestuur van het zeewezen staat, verlof heeft gegeven, om lijken uit het hospitaal der marine naar de geneeskundige school te brengen, ten einde daar bij de lessen ontleed te worden. Tot dus ver was het hiertegen bestaande verbod van den Koran gestreng gehandhaafd geworden, zelfs onder het bewind van *Reschid-Pacha*. — De Engelsche gezant had zich op eene vrij heftige wijze bij de Porte beklagd over eene belediging, die zijnen landgenooten te Jeruzalem was aangedaan; door het, bij de volksfeesten, bij gelegenheid van het Bairam-feest, openlijk ten spot stellen en verbranden van eene in het rood gekleede pop; alsmede over het verzuim van den te Jeruzalem bevelvoerenden Pacha, om voor den onlangs daar aangekomen Protestantschen bisschop een behoorlijk paleis in gereedheid te brengen. Naar men meldt, zou de Pacha, welke voor het overige den bisschop met onderscheiding ontvingen en denzelfden, als reiziger, in zijn eigen paleis gastvriendschap aangeboden heeft, zich verontschuldigd hebben met de verklaring, dat hij van de Porte volstrekt nog geene bevelen betreffende den bisschop had ontvangen.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Maart.

Met de aanzienlijke meerderheid van tweehonderd vier en tachtig tegen honderd zes en zeventig stemmen, heeft het Lagerhuis, in de zitting van woensdag, tot de tweede lezing der graanwet besloten, en het voorstel van lord *Ebrington* verworpen om die lezing voor onbepaalde tijd uit te stellen.

In het Huis der Lords is door graaf *Stanhope* aangekondigd, dat hij, wanneer over de tweede lezing dier wet in dat huis beraadslaagd moet worden, de verwerping van dat voorstel zal voorslaan.

De orkaan van laatstleden donderdag heeft zoowel in deze hoofdstad als op andere plaatsen van Engeland, ook langs de zee kust, beduidende schade aangerigt.

De treurige staat der zaken in Oostindie heeft den heer *S. Wortley* aan sir *R. Peel* doen vragen, welke officiële berichten dienaangaande bij de Regering ontvangen waren. De eerste Minister antwoordde hoofdzakelijk, dat hij wel reden had sommigo der verspreide geruchten voor gegrond te houden, maar echter tevens om te vertrouwen dat men zich niet al te zeer moest verontrusten. Dit kon hij hierbij voegen, dat het Gouvernement alles zou aanwenden om voor te komen dat de oogenblikkelijke tegenspoed nog ergere gevolgen na zich sleepte, in de overtuiging dat het Parlement zijne medewerking tot niets zou weigeren wat tot behoud van het gezag van Engeland in Oostindie strekken kon.

Gisteren heeft genoemde eerste Minister de eedert lang tegemoetgeziene financiële mededeelingen gedaan, en is aangevangen met de belofte van de waarheid zonder overdrijving te zullen openbaren. Uit zijn verslag blijkt, dat het vermoedelijk te kort in de inkomsten, tot dekking der uitgaven voor het met 5 April eindigend jaar besloofd, niet minder dan 2,350,000 ponden sterling beloopt zal en voor het volgend jaar, naar de tegenwoordige raming der belastingen 2,369,000 ponden zou bedragen. Hierbij zou echter denkkelijk nog eene aanmerkelijke som gevoegd moeten worden, die het Gouvernement tot voortzetting van den oorlog tegen China en tot daarstelling van openbare werken zal moeten aanvragen, waardoor het te kort minstens tot 4,000,000 ponden sterling stijgen zou.

Tot bestijding van dit te kort meent de regering tot geene nieuwe geldleening de toevlugt te moeten nemen, maar stelt voor Engeland en Schotland eene belasting van ongeveer 3 pCt. op de inkomsten voor, die echter niet drukken zou op al degenen wier inkomen minder dan 150 ponden sterling bedraagt, terwijl men in Ierland, in plaats van deze belasting, eene verhooging van den accijns op de sterke dranken verlangt.

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den Maart.

In de zitting van het hof van assises van 11. maandag waren een aantal aanzienlijke personen op verzoek der beschuldigten in de zaak van het komplot tegen den staat opgeroepen om als getuigen gehoord te worden. Men merkte onder dezelve op den baron *d'Hoogvorst*, opperbevelhebber der belgische burgerswachten, den minister van buitenlandsche zaken graaf *De Bray de Chabreuil*, den intendant-generaal *Beunen*, den luitenant-generaal graaf *Brias*, den president der rechtbank van Brussel *van Gelder* en den uitgever van den *Lynx*, *van der Plas*, als ook den luitenant-generaal *Clump*, krachtens de discretionnaire magt van den president.

Het getuigenis 't welk bijzonder de belangstelling trok was dat van den minister *Bray*. Volgens 't geen, naar hij zeide, aan hem verklaard was, moest de beweging oorspronkelijk tusschen den 12 en 15 September zijn uitgebarsten; maar daar men het tijdstip der September-feesten geschikter vond, en de koningin bovendien uit de hoofdstad afwezend was, werd de beweging tot zoo lang uitgesteld. Dezelve moest tegen zeven uren des avonds beginnen, als

het best geschikte oogenblik, wanneer de troepen zich naar hunne kasernen begeven, terwijl de menigte die zich dan in den omtrek van het Park bevindt, alsmede de duisternis de beweging moesten begunstigen. Men zou zich meester maken van de gemonteerde stukken belegeringsgeschut die buiten de Namensche poort staan, en men scheen voor het welgelukken der onderneming te rekenen op de medewerking van het garnizoen van Brussel, op dat van Mons, en op 15000 man van de stad Gent. De koning en koningin moesten als gijzelaars gehouden worden voor het geval van de tusschenkomst eens franschen legers en HH. MM. moesten des noods zelfs ter dood worden gebracht. Men moest het gas-etablisement in brand steken, de banken plunderen, en ook het paleis der Natie, waar de wetgevende kamers zetelen, in brand steken. Men moest zich meester maken van den minister van oorlog, generaal *Buzen*, en van den minister van binnenlandsche zaken *Nothomb*. Men hoopte van de zijde der troepen geen weerstand te vinden en scheen veel te rekenen op de medewerking van het regiment guides.

De minister verzekerde dat deze bijzonderheden hem niet op eens door den reeds meervermeldten majoor *Desaegher*, maar achtereenvolgelijk waren medegedeeld, die verklaringen waren vrijwillig geweest, zoodat de minister op de vraag van den president, zeide te kunnen verzekeren dat het gouvernement geen middel hoegenaamd van provocatie tot den aanslag door geheime agenten had gebezigd. De eerste verklaringen van *Desaegher* hadden zelfs bij hem, minister, en bij zijn ambtgenoot van oorlog geen geloof gevonden, terwijl *Desaegher* geweigerd had om zich, tot het leveren van nadere bewijzen, dieper in het komplot te wikkelen. Intusschen verhaalde de minister verder, dat hij gedurende de Septemberfeesten onderzigt was geworden dat de generaal *Lecharlier* des avonds van Waterloo gewacht werd met een aantal personen dier gemeente, om deel aan de beweging te nemen. De generaal was aangekomen, maar alléén. Er moesten dien avond drie feestmalen gehouden worden, waarna de beweging zou beginnen. Nu werd de majoor *Desaegher* belast zich derwaarts te bewegen, met last om zich aan het eind van het maal te verwijderen, ten einde men de zaaigezwoorenen op eens zou kunnen vatten. De gezegde partijen hadden echter geen voortgang gehad. De ministers waren dien avond bijeen geweest in afwachting der gebeurtenissen, maar de avond was zonder de misste rustverstoring voorbijgegaan.

De minister getuigde, dat men wel van de gebroeders *Van der Smissen* gesproken heeft, doch dat hij niet kon verzekeren, of ook de generaal *Van der Meere* aan den maaltijd moest deel nemen. Op eene vraag van het openbaar ministerie, of men, wanneer er van zamenzwering gesproken werd, van geene andere personen dan van de gebroeders *Van der Smissen* gewag maakte, antwoordde de getuige, dat men ook den generaal *Van der Meere*, *Parant* en *Parijs* noemde.

Tot dusverre is nog niets officieels bekend omtrent den uitslag der geheime beraadslagen van de kamer der vertegenwoordigers, omtrent de schadevergoeding. Zoo men echter geloof mag hechten aan de in omloop zijnde geruchten, en deze schijnen niet verwerpelijk, dan zou de kamer zich zeer ongunstig omtrent die zaak verklaard hebben, en zich alleenlijk geneegen hebben betoond, om aan de personen die daarbij belang hebben, eene kleine tegemoetkoming, of zoo als sommigen het noemen, een aalmoes te geven. Sommige leden, onder anderen, de heer *Rogier*, moeten zich sterk daartegen verzet, en het onstaatkundige en onregtvaardige van zoodanig eene handelswijs aangevoeld hebben, doch de meerderheid heeft zich daardoor niet laten bewegen.

Van den 16den. In de zitting van gisteren is de kapitein op non-activiteit *Seghers*, bij wien de intendant *Parijs* is gearresteerd geworden, op zijn verlangen voor het hof van assises op nieuw gehoord. Hij verklaarde dat *Parijs* in den avond van den 20sten October bij hem eene schuilplaats was komen zoeken; zoo hij zeide voor schulden vervolgd wordende. Aldaar had zich bij hem gevoegd de vrouw van den logementhouder *l'Hotel de l'Univers*, en vervolgens de bediende van den generaal *Van der Meere*, die zich voor dien van *Parijs* uitgaf, en hem zeide dat de kapitein gearresteerd was; er had vervolgens een onderhoud tusschen gezegden bediende of koetsier en *Parijs* plaats gehad, waarbij de getuige *Seghers* zeer vreemde zaken had gehoord. Na het vertrek van den bediende had *Parijs* gezegd, dat hij vreesde bemoeijelijk te worden, daar hij in eene zamenzwering was medegesleept. *Seghers* verhaalde vervolgens andermaal het bezoek dat de baronnes *Van der Smissen* des avonds ten tien ure aan *Parijs* gebragt had. Eerstgemelde had *Parijs* aangespoord om mede te gaan en gezegd: „Kom, men heeft een welberaden man noodig; alles zal wel gaan.“ — „Maar de Crehen is gearresteerd“ hernam *Parijs*, waarop Mevr. *Van der Smissen* gezegd had: „Dat hij naar den D . . . loope; hij is een kwade hond!“ *Parijs* bediende zich nu van hevige bewoordingen, en besloot met te zeggen: „Mevrouw, zoo gij een man waart, zou ik anders tot u spreken; ik ben reeds al te ver in die zaak gemoeid.“ Mevr. *van der Smissen* was tot elf uren gebleven en *Seghers* had *Parijs* doen opmerken dat

het huis door de politie omsingeld was. Uit vrees van onderzocht te worden had *Parijs* zijne portefeuille, houdende 6100 fr. aan bankbiljetten, aan *Seghers* in bewaring gegeven, met vergunning er een ruim gebruik van te maken, ja er geheel over te beschikken. Sedert de arrestatie van *Parijs* had *Seghers* geen relatien meer met hem gehad.

Met hevigheid verhiel *Parijs* op deze verklaring zijne stem, uitroepende dat hetgeen de getuige gezegd had ten eenemale valsch was. Deze had hem zijne portefeuille ontnomen, op het oogenblik dat hij tot hem, *Parijs*, gezegd had: »Majoor men omsingelt het huis; de politie zal u arresteren; vlugten is onmogelijk, hebt gij iets van waarde bij u.» Bij dit zeggen was *Parijs* door drift en verontwaardiging als buiten zich zelven, zoodat hij nauwelijks spreken kon. Hij had, naar hij, na weder wat tot bedaren gekomen te zijn, verder zeide, geantwoord: »Ja, zie hier mijne portefeuille, waarin 6100 fr. aan waarde; ik vertrouw ze aan uwe eerlijkheid; ge zult ze aan mijne vrouw ter hand stellen.» De kapitein *Seghers* had zulks beloofd en *Parijs* werd onmiddellijk daarna gearresteerd. Hij hoorde sedert niet meer van *Seghers*; eerst vier en vijftig dagen daarna zag hij hem in zijne gevangenis. Op zijne vraag of *Seghers* de portefeuille aan de vrouw van *Parijs* had ter hand gesteld, had *Seghers* zich voor hem op de knien geworpen, en bekend dat hij dat geld voor schulden had gebruikt, hem smeekende die zaak niet ruchtbaar te maken. *Parijs* had *Seghers* tot den volgenden dag nitstel gegeven om hem de som terug te bezorgen, onder bedreiging hem anders te verklagen. Den volgenden dag had hij eene schuldbekentenis van 6100 fr. ontvangen. Hij kon, naar hij verder zeide, de zaak niet bevestigen, maar hield het er voor, naar hetgeen gebeurd was, dat *Seghers* de schuldbekentenis weder in handen had weten te krijgen. Deze bleef beweren dat hij het geld naar de bedoelling van *Parijs* gebruikt had.

Daarna werd een Engelschman gehoord, die op het verzoek van den generaal van der Meere uit Londen gekomen is, om als getuige te verschijnen, en verklaarde, dat een der broeders *Jones*, zijtuigfabriekanten, in 1835 den generaal van der Meere zonden van overrijden, gezegd had: »Ziedaar den bestuurder van de revolutie, de oorzaak van onze ondergang; ik wilde hem niet zien hangen.»

— De koning is vertrokken met zijn hof naar Andenne vertrokken.
— De koning is vertrokken met zijn hof naar Andenne vertrokken.
— De koning is vertrokken met zijn hof naar Andenne vertrokken.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 17den Maart.

Bij Koninklijk besluit van 27 Februarij jl., n°. 72 is tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de heer *J. D. graaf van Rechteren*, kamerheer van Z. M. en gouverneur der provincie Overijssel.

— Bij besluit van den 9den dezer, n°. 132, is aan den kapitein *F. Kroese*, van het 10de regiment infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, het pensioen verleend.

— Bij besluit van den 12den dezer, n°. 87, heeft Zijne Majesteit aan jhr. *mr. S. van Welleren* baron *Rangere*, overienkomstig deszelfs verzoek, eervol verlag verleend als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met het begin der volgende gewone bijeenkomst van de Staten-Generaal.

— Bij besluit van den 12den dezer, n°. 88, heeft Zijne Majesteit goedgevonden *mr. W. G. Hovy*, lid der Provinciale Staten van Overijssel, te verheffen in den Nederlandschen adelsstand.

— Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 11den Maart 1842, n°. 12, een eervol emeritaat verleend aan de volgende predikanten, als aan:

J. van Allen, te Veesen; *J. F. Burgerhoudt*, te Ellewoutsdijk, *P. G. Mari*, te Zwijndrecht; *N. Borsboom*; te Axel, *P. Penon*; te Ten Boer; *A. J. Hartman*, te Gasselte, en *P. Mounier*, te Rotterdam.

— De heer Directeur-Generaal van Oorlog heeft, bij eene dezer dagen genomen dispositie, goedgevonden te bepalen, dat de tot dus verre geslotene werving bij het 2de regiment artillerie, van gewone vrijwilligers en overgang van miliciens bij de staande armee, ingevolge art. 171 der wet op de nationale militia, van den 2sten Januarij 1817, daarbij wederom zal worden geopend.

— Het Hof heeft den rouw aangenomen voor den tijd van vier weken, wegens het overlijden van *Z. K. H. den groothertog Raul Frederik* van Meclenburg Schwerin; zullende de eerste week de groote rouw, de twee volgende weken de middelbare en de laatste week de ligte rouw gedragen worden.

— Zijne Majesteit heeft den 9 dezer het volgend besluit genomen:
Wij **WILLEM II**, enz.

Gezien het rapport van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 5 Maart 1842, n°. 167, 3de afdeling, en de daartij overgelegde resolutie van Gedeputeerde Staten der provincie Noord-Holland, het voorstel bevattende om het getal schooldistricten, waarin die provincie is verdeeld, door splitsing te vermeerderen met drie, ten einde de samenstelling der provinciale commissie van onderwijs,

in voldoening aan art. 2 van ons besluit van den 2 Januarij 1842, n°. 61, wat aangaat de verschillende godsdienstige gezindten van hare leden, zoo veel mogelijk in evenredigheid kunne worden gebracht met de onderlinge godsdienstige verhouding van de bevolking van dat gewest;

Gelet op art. 7 en 8 der wet van den 3 April 1806, hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Het getal van acht schooldistricten, waarin de provincie Noord-Holland is verdeeld, bij wijziging van art. 3 van het koninklijk besluit van den 4 Maart 1815 n°. 87, uit te breiden tot elf.

2°. Als schoolopzieners voor de volgende districten te bevestigen: voor het 1ste district, den heer *J. Teissèdre P. Ange*; te Amsterdam; voor het 2de district, den heer *J. P. Prinsen*, te Haarlem; voor het 3de district, den heer *mr. G. van Leeuwen*, te Alkmaar; voor het 5de district, den heer *A. Beelo*, te Medenblik; voor het 6de district, den heer *D. Broedelet*, te Buiksloot, en voor het 7de district, den heer *A. J. Berkhout* te Zaanwijk.

3°. Aan de heeren schoolopzieners *J. J. A. Creighton* te Helder, en *J. Teissèdre P. Ange*, te Amsterdam, tot hertoe het opzigt gevoerd hebbende over de 4de en 8ste districten, in plaats daarvan op te dragen het opzigt respectivelijk over de 9de en 10de districten.

4°. Tot schoolopzieners in de provincie Noord-Holland te benoemen: voor het 4de district, den heer *F. A. Jorritsma*, med. doctor te Hoorn; voor het 8ste district, den heer *E. J. van Rooy*, lid van den raad der stad Mounikendam, en voor het 11de district, den heer *mr. J. W. van Romunde*, advocaat te Amsterdam.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

— De Minister van Finantien heeft, ter uitvoering van artikel 3 der wet van den 27 December 1840, bekend gemaakt, dat het gezamenlijk bedrag van de schatkistbiljetten, krachtens die wet uitgegeven, op den 1 dezer beliep eene som van f 3,377,500.

— Uit Sloten, bij Amsterdam, schrijft men van den 11 dezer:

» Op 9de dezer is, door den verschrikkelijke storm en door stortzeden heesopen, na verlies van zeilen, in zinkenden staat, niet verre van hier in het Haanlemmermeer vastgevaakt het met steen geladen en naar Haarlem bestemde tjalkschip, genaamd *de jonge Harm*. Op hetzelfde bevonden zich de schipper *Harm Jantjes Kuipers*, met zijne vrouw en zes kinderen, welke alle in de golven een gewissen dood hadden moeten vinden, zoo zij niet door den moed van de te Blokzijl te huis behoorende schippers en schippersgezellen, genaamd: *Sipke, Mijnders* en *Hendrik Keur, Pieter Aikker* en *Wouter Mastenbroek*, waren gered geworden. Deze edelmoedige menschevrienden, met hunne vaartuigen de Meer opgavaren, doch om den storm tusschengekeerd zijnde, zagen niet zoo spoedig een vaartuig in nood, of aarzelden niet, met een bootje, waarvan zij gelukkig voorzien waren, de redding der daarop zich bevindende menschen te beproeven, hetwelk dan ook met dat gelukkig gevolg bekrond is, dat, na eene inspanning van drie uren, alle acht gered waren, en hoewel het laatste der kinderen reeds levenloos scheep, is het, na onvermoeide pogingen, alsmede gelukt, hetzelfde in het leven terug te roepen; nu zijn allen voorloopig in het algemeen Wees- en Armbuis alhier opgenomen, in de hoop; het gezonken vaartuig spoedig weder vlot te krijgen en te kunnen betrekken, waarop echter, uit hoofde der lading en het aanhouden van den storm, weinig hoop is, in welk geval het gedachte gezin van alles beroofd en in de uiterste ellende gedompeld is.»

— Uit Maastricht schrijft men van den 12den:

» Eergisteren woedde de onze stad en omstreken een allerhevigste wind, zoodat de straten vol overblijfselen van schoorsteenen en leijen lagen, terwijl op het fort St. Pieter het volgende ongeluk plaats had:

» Een schildwacht stond in zijn schilderhuis op het oogenblik, toen men hem kwam aflossen. Dengenen, die hem vervangen zou, willende te gemeet gaap, ter overgave van het wachtwoord, verlaat hij het schilderhuis, dat onmiddellijk door den wind wordt opgenomen en op de beide soldaten geworpen, die daarop met hetzelfde naar beneden in eene drooge gracht rolden. Een hunner is erbij aan het hoofd gewond.»

— Te Maastricht heeft de timboer-majoor *Wisz*, van het 1de regiment infanterie, zijn 40ste dienstjaar gevierd, niet medetrekend de 16 veldtogten, welke door hem bijgewoond zijn. De officieren van het regiment hebben hem op dien dag onthaald en de aanwezige generaals hem eene gedachtenis geschonken. Hij is een der overgeblevenen van het groote Fransche leger, dat den Russischen veldtogt van 1812 volbragt. Hij geniet nog eene volmaakte gezondheid, is vlug als jongeling, en geeft dagelijks met het beste gevolg in het schermen.

— Den 11den is van Harderwijk te water naar Vlissingen vertrokken een detachement, sterk 30 onderofficieren en manschappen, om den 16den aan boord van *Zr. Ms. schip Willem Frederik Hendrik* te worden geëmbarqueerd en naar de Westindien te worden overgevoerd.

— Volgens de jongste berichten uit Suriname, is er in den laatsten tijd, onder het ijverig bestuur van den schout-bij-nacht *Rijk*, veel gedaan tot verbetering dier eertijds bloeiende volkplanting.

Het fort *Nieuw-Amsterdam*, dat kort te voren slechts uiterlijk de gedaante van een versterkt fort had, is geheel hersteld, en in behoorlijken staat van tegenweer gebracht. Het fort *Zeelandia* is verbeterd door het bouwen van nieuwe officierswoningen; terwijl de posten van het zoogenaamde cordon van binnenlandsche defensie in voldoende staat zijn gebracht.

De verschillende gouvernements-kantoren zijn vereenigd in een vroeger begonnen, doch nu eerst voltooid steenen gebouw te Paramaribo, aan hetwelk de naam van *Stadhuis* is gegeven. Het vervallen lokaal van het gerechtshof van Suriname is zoo goed als geheel hernieuwd; terwijl de inrigting daarvan zoodanig is verbeterd, dat de particuliere Westindische Bank, die in een oud, vervallen houten gebouw gevestigd was, derwaarts is kunnen worden overgebracht. Twee geheel nieuwe gouvernements-magazijnen zijn te Paramaribo gebouwd, ter vervanging van het bestaande magazijn en daaraan grenzende gebouwen, welke te eenenmale onbruikbaar waren geworden; zijnde voorts de aanbouw van een derde magazijn aanbesteed.

De bruggen en wegen in en rondom de stad Paramaribo worden thans behoorlijk onderhouden. De geheel vergane houten beschoeiing der rivier in de stad Paramaribo is vervangen door, eener walmaur van zandsteen, atkomstig van een onvoltooid en geheel nutteloos fort.

De vrije bevolking der kolonie Suriname, waarvan het getal op ruim 10,000 zielen wordt geschat, bestaat slechts voor een klein gedeelte uit Europeanen en derzelver afstammelingen, en overigen uit kleurlingen en gemanumiteerde slaven.

Het getal der slaven, die aan de plantaadjen verbonden zijn, bedraagt 23,622, en dat dergenen, die op privé namen zijn ingeschreven, 14,257, zoodat de geheele slavenmagt in de kolonie Suriname, in het laatst van het jaar 1841, bedroeg 46,879 koppen.

De maatschappij, die ten getale van 400 à 450, op het etablissement Batavia, afgezonderd van de verdere bevolking leven, en die voor de maatschappij voor altoos verloren zijn, worden grootendeels ten koste van het Gouvernement onderhouden. De R. K. pastoor *Grooff*, heeft zich met het godsdienstig onderwijs van deze ongelukrigen belast. Hij blijft zich bij voortdoring geheel aan die instelling wijden, en brengt verreweg het grootste gedeelte van het jaar te midden van deze tooneelen van ellende en jammer door, waardoor hij een zeldzaam voorbeeld geeft van menschevriendheid en zelfopoffering.

De geheele bevolking van Suriname kan tegenwoordig geschat worden als volgt: vrije menschen van alle kleur 10,203; slaven 46,879; indianen 1000; beschnegers 7000; totaal 65,070.

De slaven nemen jaarlijks in getal af. De vermindering heeft, over de laatste drie jaren, ongeveer 850 's jaars, of nagenoeg 2 ten honderd bedragen. Tot die vermindering dragen de manumissien veel bij, maar als voornaamste oorzaken schijnen te moeten worden aangegeven, de zedelijkheid, de veelwijverij, overmatige en vooral nachtelijke arbeid, en eindelijk, eene aan die oorzaken van uitputting onevenredige voeding.

— In 1841 zijn in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid gestorven: 220 van gemiddeld 3427 bedelaarskolonisten, zijnde 6,41 van het 100tal; 50 van gemiddeld 1857 weezen in de kindergestichten te Veenhuizen en Wateren, of 2,69 van het 100tal, en 65 van gemiddeld 4375 leden van huisgezinnen, die de verdere bevolking uitmaken, dat is, 1,48 van het 100tal, te zamen 335 van gemiddeld 9659 personen of 3,47 van het 100tal. In de laatste 9 jaren was ten aanzien der sterfte het jaar 1836 het gunstigste, toen er 2,64, en het jaar 1840 het ongunstigste, toen er 4,01 van het 100tal stierven. Dat men vrij (zegt de directeur van *Konijnenburg*) deze uitkomsten nauwkeurig toetse aan die van andere soortgelijke inrigtingen en aan de gemiddelde sterfte in het gewone leven, met inachtneming slechts van den bijzonderen aard der soorten van bevolking in de kolonien, en ik ben zeker, dat men den uitslag daarvan bijzonder gunstig zal oordeelen: waarin men dan een alles afdoend bewijs zal zien van de doelmatigheid der verpleging, van de zorg voor de afschatbare gezondheid, dat voornaamste bestanddeel van 's menschen geluk. In januarij jl. zijn slechts 22 gestorven op eene bevolking van niet dan 10,100 zielen; hierbij bedenke men, hoe elders in den winter gebrek en armoede met verdubbelde kracht lichaam en ziel van vele onzer natuurgenooten santasten. De bevolking der kolonien bestaat grootendeels uit lieden die daar komen met een door uitspatting of gebrek verzwakt ligchaam. In januarij zijn opgenomen 212 en ontslagen 59, op februarij jongstleden was de bevolking 10,123 zielen.

— Men schrijft uit Leeuwarden: Een ingezeten dezer stad, voor meer dan veertien weken door een van dolheid verdacht hondje in de hup gebeten, had reeds lang alle vrees voor de gevolgen daarvan ter zijde gesteld, toen hij eenklaps door de watervrees werd aangefast en niettegenstaande alle geneeskundige hulp in drie dagen on-

der de grootste smarten en hevigste benaauwheden zijn leven eindigde. Dadelijk zijn maatregelen genomen om de verspreiding van de ziekte te voorkomen; en het is te wenschen, dat de bekendmaking van dit ongeluk moge strekken om overal de waakzaamheid en het toezigt op te wekken.

IETS OVER DE KOFFIJ.

In de geschiedenis der oude volkeren vindt men geene melding gemaakt van de koffij. Inderdaad was zij niet bekend bij de Romeinen noch Grieken, ofschoon eenige geestdrijvers het voorondersteld hebben, als onder anderen *Pietro della Valle*: deze waagt zich zoo ver dat hij beweert dat de *nepenthos* welke Helena van eene Egyptische ontving, en welke *Homerus* prijst als zijnde zeer geschikt om den geest, hoe zeer hij ook geschokt zij door toorn, droefheid of rampspoed, tot bedaren te brengen, de koffij was.

Paschius beweert in zijn stuk *de notis inventis* (gedrukt te Leipzig in den jare 1700) dat de koffij wordt aangewezen onder de geschenken van *Abigail* aan *David*, (1 koningen XXV.18).

Opper-Aethiopië stelt men algemeen als het moederland der koffij, want in dat land wierd zij sedert onheugelijke tijden gebruikt, de Perzen volgden hun voorbeeld, en de Arabieren hebben eindelijk ons er mede bekend gemaakt.

Zeer vele fabelen zijn er in omloop over de ontdekking der koffij, men vertelt onder anderen die van eenen armen derwisch die eene vallei in Arabië bewoonde en niets bezat dan zijne hut en geiten. Toen deze eens uit de weide terugkwamen merkte hij met verwondering de beweging dezer dieren op. Hij volgde ze des anderen daags en bespeurde dat zij de kleine takken en vrucht van een struik aten, die hij nog niet had opgemerkt. Hij nam er toen zelf eene proef mede en ondervond eene bovennatuurlijke opgewektheid, van zulk eene spraakzaamheid verzeld, dat hij bij zijne confraters voor een buitengewoon en geïnspireerd mensch doorging. Hij verhaalde de andere derwischen zijne ontdekking, die nu ook koffij namen en er het gebruik van verbreidden. Het is waarschijnlijk dat deze fabel door *Dufour* aangenomen op het gezag van *Faustus Naeron*, een maroniter, hoogleeraar in de oostersche talen te Rome, die in die stad het eerste alleen daarop betrekking hebbende werk heeft uitgegeven (*) het is waarschijnlijk zeg ik, dat deze fabel door de Arabieren verzonnen is om de meening te doen gelooven, dat de koffij oorspronkelijk uit Arabië is.

De Perzen verspreiden, dat toen *Mahomed* ziek was, de Engel *Gabriel* dezen drank uitvond ter zijner herstelling.

Daarenboven vindt men nog in de geschiedenis van een klooster een opperhoofd in Arabië, die, toen hij het wonderlijk uitwerksel der koffij op de kudden van den derwisch had opgemerkt, en zag dat zijne onderhoorigen zich gedurende de nachtelijke dienst hunner goddienst aan de slaap overgaven, de nieuwe drank hun liet drinken, dat door het gewenschte gevolg bekroond werd. Op deze wijze stelde hij derzelve gebruik in; dat door geheel Arabië veld won: de koffij kwam spoedig in trek en werd door een heel volk geacht.

(*) De Saluberrima potione *Cahue* seu *Cafe* nuncupata Discursus *Fausti Naeroni Banesi*, Maronitae, linguae chaldaicae seu syriacae in almo Urbis archigymnasio lectoris. Romae, 1691.

(Vervolg hierna.)

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (15 Maart) waren notieerd: Ned. 2½ pCt. 52½, ¼, drie zest.; dito 5 pCt. 101½; Kansbill. 26 drie zest., ¼, 5/16; Syndik. 4½ pCt. 92 dert. zest.; zeven zest.; dito 3½ pCt. 76 elf zest.; Handelsm. 156½, ¾, ½; O. I. 5 pCt. 99, 98½/16, Ardoin's 21 elf zest., ¾; dito coupons 23 drie achtste; zeven zest., oude Russen 105½, ¾; 6 pCt. Amerika 60; dito Bankactien 6¾; Braz. 66½; Mexiko 37½.

* * Heden verlost van eene welgeschapene **DOCHTER**, J. C. DE GROOT SCHIMMEL, geliefde Echtgenoot van

G. J. L. PICHOT LESPINASSE.

's HERTOGENBOSCH,
12 Maart 1842.

* * Voor de vele en treffende blijken van belangstelling in de treurige ziekte van mijne liebare Echtgenoot en van deelneming in mijn en mijner Kinderen Verlies door haar overlijden, wordt langs dezen openbaren weg, mijne algemeene en ter vermindering van telkens vernieuwende aandoeningen, tevens bijzondere dank betuigd.

H. W. SCHAUIKES.

186ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Aan het Loterij-Kantoor van A. L. POLAK, Veenmarkt Lett. D, No. 178, te Breda, alwaar in voorafstaande Loterijen aanzienlijke Prijzen en premien zijn getrokken, zijn te bekomen, voor de *Eerste Klasse* van bovengemelde Loterij, waarvan de trekking begint op Maandag den 21. dezer, **HEELE en GEDEELTEN** van **LOTEN**, in *Huur en Koop*, volgens het plan.

TE KOOP:

Extra **ZWARE LINDEN**-, **ESDOORN**- en **WILDE KASTANJEHEESTERS**, te bevragen bij den Plantaadjemeester **BECKING** in het *Ulvenhoutsbosch*.